

ZAA LA SƐIA

Yá pó kú láε bee guu

Láε bee guu Zaa lé tékpa Yesudeoᵑgu aao naa Yesu Kilisiwa síana, aai yáke a zéwa wàò yekōzi n̄ Lua gbāao. A òné lo aa gi yādanε b̄εε pó ì kpáné wà Lua yá k̄ua súsui.

Lápi daalek̄ii (1.1-4) Zaa nà yá pó áε yáwae: Sema Yesudeo aao kōgb̄eo ũ n̄ Mae Luao n̄ à Né Yesu Kilisio. A gbèamá aa ze n̄ Lua zina pó aa wes̄i Yesu Kilisile mé aa swādò aà yādan̄io seeladekeo, aaiō ku gupua guu, asa Luaá gupuae. Bee yáí, sema aao yekōzi (1.5-2.17). Bee gb̄ea à lek̄à Kilisi ib̄eo moa yáwa, εede pó aai me Yesuá Kilisi no (2.18-29). Bee gb̄ea à yá pó ì to wà Lua né síandeo d̄o ò: Yázekeke, yeak̄oi, Yesu Kilisi náaikea (3.1-24). A yá pó ì to wà síana d̄ok̄e n̄ εeo ò (4.1-6), ò à èa sù yeak̄oi yáwa. Dea Lua gb̄é ũá yeak̄oi yáε, asa Lua lo yenziε (4.1-21). Lápi láak̄ii à luanaaik̄ea pó ì n̄ ká zibleawa yá'ò (5.1-21).

Lápi ì dea Yesude síande ũ yá boolekew̄εε. I Yesudeo gba laasoo maa ké aa e bo yādanε εede pó ì n̄ s̄o bleo guu, aai Yesu Kilisi náaike n̄ yeak̄ozio.

Yá w̄enide

¹ Gb̄é pó kú za as̄inizi* wa aà yāmà, wa aà è n̄ w̄éo, wa aà gwà, wa ok̄àwà, Yá w̄enidepi bao wáλε kpáé. ² W̄enidepi b̄ò gupua, wa aà è, aà seeladeoᵑ

* 1:1 Zaa 1.1

wá ũ. Wēnidepi ku yāa Mae Lua kīie, ̄ à b̀wá.† Aà bao wáε kpáé. 3 Yá ṕ wá mà wá è ̄ wáε oé, ké ápio á lé e àò douwanò, asa wá lé doū ní Mae Luaoε ní aà Né Yesu Kilisipio.‡ 4 Wáε yáε beeò oé ké wá p̀na e pεεwáε.

Luaá gupuae

5 Bao ṕ wá màwà wáε kpáén ke: Luaá gupuae, gusia ku aà kīio, baa yoo. 6 Tó wa mà wá lé doūaànòε mé wá kú gusiau, εε wáε tó, wáε zíkε sianawao. 7 Tó wá kú gupuau lá Lua ku gupuauwa s̄, ̄ wá lé aò doū, aà Né Yesu au ì wá duuna píi wolowá.

8 Tó wa mà wá duuna vío, wáε wázia sāsāε, wá siana vío. 9 Tó wa wá duunaò ò Luaε, Lua dee náai ví, ì yāke a zéwa, a wá duunapio kéwá, a yāvái wolowá píi.§ 10 Tó wa mà wi duunakεo, wa Lua ðile εede ũε, wá aà yá k̄ao.

2

1 Ma néò, málε yá bee oé, ké ásu duunakεo yáie. Ama tó á gb̄ε duunakè, wá Zennòde ví Mae Lua kīi tàesaide Yesu Kilisi ũ. 2 Ōme wá duuna awakpabò ũ.* I ke wá duuna ado no, dúnia búu gb̄éò ṕε.

3 Tó wá yá ṕ a ðileò k̄a, beewa wá d̄s siana ké wá aà d̄s. 4 Tó gb̄é mà á aà d̄s, mé a yá ṕ a ðileò k̄ao, εedeε, ade siana vío. 5 Gb̄é ṕ aà yá k̄a s̄, aà yea Luazi papaa sianae. Ṕ ṕ a to wà d̄s ké wá naawàn ke: 6 Gb̄é ṕ mà á naawà, sema ade kua àò de lá Kilisi ku yāawa.

Yá dafu ðileα

† 1:2 Zaa 1.14 ‡ 1:3 Zaa 17.3 § 1:9 Sou 32.5 * 2:2 Lom 3.25

⁷ Ma gbé yenzide, i ke yá dafu ma a lakèé, yāzi pó wa dílé za káau.† Yāzipi mé Lua yá pó á mà ũ. ⁸ N beeo yá pó mále a lákèé dafu bε, wí a síana e aàpi ní ápiowa, asa gusia lé gē, ò gupua síande‡ lé bii sa.

⁹ Gbé pó mē á kú gupuau, mé a za a gbédeegu, ade ku gusiaue e tia. ¹⁰ Gbé pó ye a gbédeezi ku gupuau, aà yāe lí tó gbēe fuo. ¹¹ Gbé pó za a gbédeegu ku gusiaue, a be gusiau, a dō gu pó ále géuo, ké gusiapi aà vīakù yái.

¹² Ma né, má lāe bee kèé
ké á duuna kèwá aà tó yá musu yái.

¹³ Mae, ma lāe bee kèé
ké á gbé pó kú za asínizipi§ dō.
Ewaaso, ma lāe bee kèé
ké a zīblè Setāuwa.

¹⁴ Ma né, ma lāe bee kèé
ké á Mae Lua dō.
Mae, ma lāe bee kèé
ké á gbé pó kú za asínizī dō.
Ewaaso, ma lāe bee kèé
ké á gbāa mé á Lua yá kūa,
ō a zīblè Setāuwa.

¹⁵ Asu à ye dúniazio, ge pó pó kú a guu. Tó gbé ye dúniazī, a ye Mae Luazio. ¹⁶ Asa yá pó kú dúnia guu píi, dóe'ni ní wetonlao ní àizεε íandāo, i bō Mae Lua kíio, à bō dúnia kíie. ¹⁷ Dúnia lé gē ní a pó pó wí a nide, āma luapōēākēna aō ku gōpīie.

† 2:7 Zaa 13.34 ‡ 2:8 Zaa 1.9 § 2:13 1Zaa 1.1

Kilisi ibee

¹⁸ Ma néo, gɔɔ gbɛzã wá kuwà. Lá á mà Kilisi ibee lé mɔ́, aà ibeeɔ dasikù sa. Beewa wá dɔ́ ké wá kú gɔɔ gbɛzãwa. ¹⁹ Gbépiá wá gbéɔ no, a yáí aa b̀le wá guu. Tó wá gbéɔne yãa dɔ́ aa kúwanɔ. Aa kèwá ké wà e dɔ́ an gbèe de wá gbé ũo yáíe.

²⁰ Apio sɔ́, Lua Nisina díé, ɔ́ a síana dè ápii. ²¹ Ma láe bee kèé, ké a síana dè yáíe, i ke á dɔ́o no. A dɔ́ ké eee lí bo síana guuo. ²² Déme de eede úi? Gbé pɔ́ gí Yesu Mesiikeie. Gbé beeá Kilisi ibeeɛ, à gí Mae Luazi ní aà Néoe. ²³ Gbé pɔ́ gí Lua Nézi gí Mae Luazi lo. Gbé pɔ́ zè ní Lua Néoe zè ní Mae Luao lo.*

²⁴ Aɔ́ yá pɔ́ á mà za káau kũa. Tó á yá pɔ́ á mà za káaupi kũa, áo naa Lua Néwa ní aà Maeo. ²⁵ Pɔ́ pɔ́ Kilisi a legbèwèe mé wēni láasai ũ.

²⁶ Ma láe bee kèé gbé pɔ́ aale á sāsão yá musue. ²⁷ Apio sɔ́, Nisina pɔ́ á è Kilisiwa kú á guu. A bàa kú ní gbèe yádadaaéoo, asa aà Nisina lé yápii dadaé, mé a síana v́í, ee ku aà guuo. Lá àle dadaé, ào naa Kilisiwa màa.

²⁸ Tiasa ma néo, ào naawà ào gé, ké gɔɔ pɔ́ à m̀, wá sɔ́ io dilea. Wá gee a gɔ́ kpá wá wéi aà mɔ́gɔɔo. ²⁹ Lá á dɔ́ a maa, ào dɔ́ ké yãmaakena píiá aà née.

3*Lua néo*

¹ A gwa lá Mae Lua yewázi zɔɔ, ké ì wá sísi a néo,* mé wá a ũ sɔ́! Dúnia wá dɔ́o, ké i aà dɔ́o yáí. ² Ma gbé yenzideɔ, Lua néon wá ũ tia, mé lá wáɔ de i bo

* **2:23** Zaa 5.23, 15.23 * **3:1** Zaa 1.12

gupuau yāao. Wá dǔ ké gɔɔ pɔ à m̀, wáɔ de laaàwa, asa wá wɛsiaàɛ, wí aà e lá a de. ³ Gbɛ́ pɔ a wé dɔaàzi màa, aàɔ ku gbāsísai lá Kilisi ku gbāsísaiwa.

⁴ Gbɛ́ pɔ duunakè b̀ Lua yá kpɛɛ, asa duunaá bɔa Lua ikoyá kpɛɛ. ⁵ A dǔ ké Kilisi m̀ duunawoloa yáíɛ, mé a duuna v̄io.† ⁶ Gbɛ́ pɔ naawà líɔ tɛ duunawao. Duunkɛnae i aà eo, a aà dǔo.

⁷ Ma néɔ, ásu to gbɛ́e á sásão, yámaakɛna mé maa lá Kilisi maawa. ⁸ Gbɛ́ pɔ i duunakɛá Ibiisi gbɛ́, asa Ibiisi duunakè za asínizíɛ. Ibiisi yáɔ midɛa yáí Lua Né m̀i. ⁹ Gbɛ́ pɔ Lua aà i líɔ tɛ duunawao, asa Lua kekɛá kú aà guuɛ. A f̄ líɔ tɛ duunawao, ké Lua aà i yáí. ¹⁰ Lá wá Lua néɔ dǔkɔɛ ní Ibiisi néɔn kɛ: Gbɛ́ pɔ lí yámaakɛo ge gbɛ́ pɔ ye a gbɛ́deezio, adeá Lua né no.

Yeak̄si

¹¹ Yá pɔ á mà za káaun kɛ: Wàɔ yek̄si.‡ ¹² Asu àɔ de lán Kainuwao. A de Setáu pɔ ũɛ, ã à a dǎuna dè. § Bóyáí à aà dèii? Ké aà yákea v̄ai mé aà dǎuna pɔ maa yáíɛ. ¹³ Ma gbɛ́ɔ, tó dúnia zaágu,* ásu to à bɔ á saeo. ¹⁴ Wá dǔ wa bɔ gau wa gɛ́ wɛni guu,† ké wá ye wá Yesude deeɔzi yáí. Gbɛ́ pɔ ye gbɛ́io, adeá gɛɛ e tia. ¹⁵ Gbɛ́ pɔ za a gbɛ́deeguá gbɛ́denaɛ. A dǔ ké gbɛ́denaɛ líɔ wɛni láasai v̄io.

¹⁶ Yáɛ bee mé a to wà dǔ lá yeak̄si de. Kilisi azía kpà wá yáí. Wápiɔ s̄, sema wà wázia kpá wá Yesude deeɔ yáí màa. ¹⁷ Tó gbɛ́ de pɔde ũ, mé a è a gbɛ́dee lé wɛnake, tó i wɛnadɔ̀èo, a ye gbɛ́i lá

† 3:5 2Kln.5.21 ‡ 3:11 Zaa 13.34 § 3:12 Daa 4.8 * 3:13 Zaa 15.18 † 3:14 Zaa 5.24

Lua yeiwae? ¹⁸ Ma néo, wásu wàò yekõì ní léòò. Wàò yekõì síana ní yãkεao. ¹⁹ Beewa wá dõ ké síana gbέόν wá ù, màa wá sã aò daa doũ Lua ae. ²⁰ Tó yãe sù lé wá sã vĩ sã, wá dõ ké Lua zõ de wá làasooa, a yápii dõ.

²¹ Ma gbέ yenzideo, tó wá làasoo lé wá dayãuo, wá sã aò dilεa Lua aeε, ²² wí pó pó wá gbèawà e, ké wá yá pó a dīλεo kũa mé wi yá pó ì kaaàgu ke yáí. ²³ Yá pó a dīλεwεεn ke: Wà aà Né Yesu Kilisi náaikε,‡ wíò yekõì lá a dīλεwεεwa. § ²⁴ Gbέ pó yá pó a dīλεo kũa naawà, mé Luapi ku ade guu. Wá dõ ké a kú wá guu aà Nisína pó a kpàwá yáí.

4

Nisínao dšakše

¹ Ma gbέ yenzideo, ásu gbέ pó aa mè wa Lua Nisína vĩò yá sí m̄piiio. A ní tàasika à gwa tó nisína pó aa vĩ bò Lua kííε, asa ānabi εgenao dasikù dúniau. ² Yá pó a to à fš dõ tó Lua Nisína aa vĩn ke: Gbέ pó mè Yesu Kilisi mò gbēnazína ù, nisína pó a vĩ bò Lua kííε. ³ Gbέ pó Yesu dõ màao, nisína pó a vĩ ì bò Lua kíío. Kilisi ibεε pó á mà àle món we. A ku dúnia guu kò.

⁴ Ma néo, Lua gbέόν á ù, a ziblè ānabi εgenapiowa, asa Lua Nisína pó kú á guu zõ de nisína pó kú dúnia guula. ⁵ Dúnia gbέόν ní ù. Bee yáí aal dúnia yã'o, ò dúnia gbέó ì ní yãma. ⁶ Lua gbέόν wá ù. Gbέ pó Lua dõ ì wá yãma, gbέ pó de

‡ 3:23 Zaa 6.29 § 3:23 Zaa 13.34

Lua pò ũo lí wá yāmao. Beewa ñ wá Nisín siande dōkōe ní nisín εγενao.

Lua ìo yerzi

⁷ Ma gbé yenzide, wà, yekōi, asa yeakōi ì b, Lua kíe. Gbé pò ìo ye gbéi mé Lua né ũ, a Lua dō. ⁸ Gbé pò lío ye gbéio Lua dōo, asa Lua ìo yerzie. ⁹ Lá Lua yeawázi b, gupuaun ke: A a Né mēndona zì dúnia guu,* ké wá wēni e ní aà gbāaoe. ¹⁰ Aà yeawázipin ke: I ke wáme wá ye Luazio, Lua mé yewázi, ñ à a Né zì wá duuna awakpab, ũ. ¹¹ Ma gbé yenzide, lá Lua yewázi màa, sema wà, yekōi sō. ¹² Gbēe i wesi Luale yāao,† āma tó wá yekōi, Lua kú wá guu, mé aà yeawázipi papaa wá guu.

¹³ Wá dō ké wá naawà mé a kú wá guu, ké à a Nisína kpàwá yái. ¹⁴ Wá è, a seelade, wá ũ, Mae Lua a Né zì dúnia Suabana ũe.‡ ¹⁵ Gbé pò ò Yesuá Lua Née, Lua ku aà guu, mé ade ku Lua guu. ¹⁶ Wá dō ké Lua yewázi mé wá a náai ví.

Lua ìo yewázi. Gbé pò ìo ye gbéi naa Luawa, mé Lua naawà. ¹⁷ Lá Lua yeawázi pēwán ke: Wá sō a dilēa yákpalekegōzi. Asa lá Kilisi de, wápi, sō, màa wá de dúniae bee guu. ¹⁸ Gbēe lí viake gbé pò yeazieo. Tó Lua yewázi wásawasa, wá, viake aà yá musuo, asa wí viake gbé pò wàe e a ñadamáe. Viade lío dō Lua yewázi wásawasao.

¹⁹ Wápi, wio ye gbéi, ké Lua dōaa yewázi yái. §
²⁰ Tó gbé mē á ye Luazi, mé a za a gbédeegu, εdeε. Asa gbé pò ye a gbédee pò ì ezio, a fō ào ye Lua pò ì

* 4:9 Zaa 3.16 † 4:12 Zaa 1.18 ‡ 4:14 Zaa 3.17 § 4:19 Lom 5.8

eozió. ²¹ Yá pò a ðilewẽen ke: Gbé pò ye Luazi, sema aàò ye a gbédeezi sò.*

5

Lua Né náaikea

¹ Gbé pò Yesu náai ví Mesii ù, Lua mé ade ì. Gbé pò ye dei ye néie lo. ² Tó wá ye Luazi mé wá yá pò a ðileo kúa, beewa wá dõ ké wá ye Lua néozi. ³ Asa yea Luazi mé yá pò a ðileo kúa ù.* Yá pò a ðilepio zì'ù sò,† ⁴ asa gbé pò Lua aà ì ì zible dúniawaε. Wá luanaaikεa mé ì to wá zible dúniawa. ⁵ Démε ì zible dúniawai? Gbé pò sí Yesuá Lua Néε bàasio.

⁶ Yesu Kilisipi mé gbé pò m̀ò à da'ilekè, aà au b̀òle ù. I ke da'ileε adoo, à da'ilekè, aà au b̀òle lo. Lua Nisina mé aà seelade ù, asa òmε síande ù. ⁷ Seelaò ku àaõε: ⁸ Lua Nisina ní ípio ní aupio, mé an àaõ píi an yá douε. ⁹ Lá wi gbēnazina seeladeke sí, Lua seeladeke de beea, asa Lua yápi ò a Né yá musuε. ¹⁰ Gbé pò Lua Né náai ví seelapi ví a sò guu. Gbé pò i Lua yá sio, ade Luapi ðile εede ùε, asa i yá pò Lua ò a Né musu sio. ¹¹ Yá pò a òn ke: Lua wá gbá wēni láasai, mé wēnipi ku aà Né kíiε. ¹² Gbé pò Lua Né ví wēni láasai ví. Gbé pò Népi vío wēnipi vío.‡

¹³ Ma yá beeo òé, á gbé pò ále Lua Né náaikeo, ké àò dõ á wēni láasai ví. ¹⁴ Lá wá sò ìò ðileεa Lua aen ke: Tó wa pò wabikèwà lá a yeiwa, ì wá yámaε. ¹⁵ Lá wá dõ ì wá wabikea ma, wá dõ ké wa pò pò wa a wabikèwà è kò.

* **4:21** Mat 22.37-39 * **5:3** Zaa 14.15 † **5:3** Mat 11.30 ‡ **5:12** Zaa 3.36

¹⁶ Tó gbé a gbédee è, àle duuna pò lí ní kaaleo ke, aà wabikeè, Lua i aà gba wēni. Duuna pò lí ní kaaleo má ò. Duuna pò í ní kaale kú, i ke bee má ò aà a wabikeo. ¹⁷ Yāvāikea píiá duunaε, āma duuna pò lí ní kaaleo ku.

¹⁸ Wá dō ké gbé pò Lua aà í lío te duunawao, asa Lua Né í aà dōa, Setāu lí fō ɔkàwào. ¹⁹ Wá dō Lua gbéon wá ũ, mé dúnia búu kú Setāu ɔziε. ²⁰ Wá dō ké Lua Né m̀, ɔ à wá wé kè, ké wà e Siande dō. Wá kú Siandepi guu ní aà Né Yesu Kilisio. Ɔme Lua siandepi ũ. Ɔme wēni láasai ũ.

²¹ Ma néo, à laaika dii egeɔzi.

Bibeli Luayátaalá

The Holy Bible in the Boko language spoken in Benin and Nigeria

copyright © 2010 SIM International

Language: Boko

Translation by: SIM International

Boko Bibeli Luayátaala

This translation, published by the SIM au Benin, was published in 2010.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact the SIM at ECWA/SIM H.Q., P.M.B. 2009, Jos, Plateau State, NIGERIA.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-09-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

ffb0f4b3-18b7-564f-bd5d-307e9e532fb9